

Schoolondersteuningsprofiel 2024-2028

Datum	
November 2023	Eerste vaststelling incl. advies MR
<i>November 2023</i>	<i>Bijstelling</i>
<i>Januari 2024</i>	<i>Advies MR</i>
<i>1 februari 2024</i>	<i>Vaststelling</i>

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de Brede school Merenwijk.

In dit SOP beschrijven wij wat onze mogelijkheden zijn om leerlingen te ondersteunen. We beschrijven de ondersteuning die de school kan bieden, hoe dit georganiseerd is en wat onze ambities zijn. Zo weten ouders, leerlingen, collega-scholen, het samenwerkingsverband en de Inspectie van het Onderwijs vooraf wat ze kunnen verwachten van de school.

Het SOP maakt deel uit van een breder perspectief 'Passend Onderwijs'. Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Binnen passend onderwijs werken scholen samen om dit voor elk kind zo goed mogelijk te bieden. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning zijn op het niveau van ons samenwerkingsverband gemaakt (PPO Regio Leiden) en vastgelegd in een ondersteuningsplan.

Het schoolondersteuningsprofiel is in samenspraak met het schoolteam tot stand gekomen. Het SOP wordt ieder jaar bijgesteld en minimaal eens in de 4 jaren opnieuw vastgesteld.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
Onze school	4
Wie zijn wij?	4
Visie	4
Ondersteuningsstructuur	5
Werken vanuit een kwaliteitskader	5
Werken vanuit Handelingsgericht werken (HGW)	5
Ondersteuningsroute	7
Ondersteuningsmogelijkheden op school	8
De sterke kanten van onze ondersteuning	8
Ondersteuningsmogelijkheden	10
Grenzen aan de ondersteuning	24
Ambities	25

Onze school

Naam school: Contactpersonen	Brede school Merenwijk Directeur: Maaïke Jongepier Intern begeleiders: Maryam Hadjé en Rita van Slochteren
Schoolbestuur:	PROO Leiden-Leiderdorp www.prooleiden.nl
Samenwerkingsverband:	PPO Regio Leiden www.pporegioleiden.nl

Wie zijn wij?

Openbare basisschool de Merenwijk is gesitueerd in Slaaghwijk, onderdeel van de Merenwijk in Leiden Noord. De school biedt regulier basisonderwijs in de vorm van 8 jaargroepen. Naast de jaargroepen biedt de school 2 Internationale Taalklassen voor nieuwkomers. Brede school Merenwijk is een kleine school met een leerlingpopulatie met specifieke kenmerken: alle leerlingen zijn meertalig en hebben in veel gevallen ouders met een migratie-achtergrond. De school kent een schoolweging van 38,5 en veel kinderen komen uit gezinnen met een lage SES. Ons regulier basisonderwijs is vanwege bovengenoemde kenmerken verrijkt met methoden die speciaal ontwikkeld zijn voor meertalige leerlingen. NT2 methodieken zijn aanvullend op het reguliere programma.

Wij zijn een Brede school en in onze school bieden wij ruimte aan een aantal peutergroepen. Veel van onze leerlingen in het regulier zijn ingestroomd vanuit deze in pandige peutergroepen of vanuit de Internationale taalklassen. Met name de leerlingen die instromen vanuit de internationale taalklassen zijn leerlingen die in nagenoeg alle gevallen specifieke ondersteuningsbehoeften hebben. Verder wordt er een verrijkt programma aangeboden na schooltijd, in de vorm van huiswerkbegeleiding en in de toekomst extra activiteiten binnen de domeinen: sport, cultuur en extra curriculaire educatie.

Visie

Op onze school werken we aan een brede ontwikkeling van al onze leerlingen. Wij doen dit in betrokkenheid en *samenwerking* met de ouders en de partners in de wijk. Wij willen een zichtbare, kleurrijke en betrouwbare school zijn. Wij bieden leerlingen een *veilige plek* om te leren, *kwaliteiten* te ontdekken en te ontwikkelen. Wij doen dit vanuit hoge verwachtingen, grote ambities en het geloof in vreedzaam omgaan met elkaar. We *dagen* kinderen *uit* om medeverantwoordelijk te zijn voor hun eigen ontwikkeling.

Wij bieden kwaliteit in het leren van cognitieve, sociaal-emotionele en creatieve basisvaardigheden en zeker ook in het leren van zelfstandigheid en samenwerkend leren. Wij werken in school vanuit de waarden: **Respect, Veiligheid en Verantwoordelijkheid**. Deze waarden zijn vertaald via klassenmanagement in gedragsafspraken per jaargroep en schoolbreed.

In het kader van ons streven naar inclusiviteit: waarbij we uitgaan van de expliciete onderwijsbehoeften die voortkomen uit de kenmerken van onze populatie werken we vanuit de 3 pijlers van het KOM-concept: Kwaliteit – Ontmoeten – Meedoen.

Er is gekozen voor deze 3 pijlers vanwege de kenmerken van onze leerling populatie: al onze leerlingen zijn meertalig en hebben ouders met een migratieachtergrond en of een vluchtelingen geschiedenis. Thuis wordt veelal een andere taal dan het Nederlands gesproken. Om aan de

kerndoelen van het regulier basisonderwijs te voldoen moet extra worden ingezet op Taal/lezen. (Naast Taal/Lezen en een sterke focus op de andere basisvaardigheden zoals rekenen, en burgerschap streven wij naar het creëren van Ontmoetingen buiten de populatiebubbel en het bieden van extra naschoolse activiteiten (Meedoen) op het gebied van: educatie (huiswerkklassen/RT en spelend leren), cultuur en sport.)

Voor wat betreft de pijler Kwaliteit: Op de school wordt er gewerkt met leerteams (rekenen, taal en gedrag), die ingezet worden voor de borging en verhoging van de kwaliteit op deze basisvaardigheden.

Ondersteuning is de tweede indicator binnen de pijler Kwaliteit. Behalve trauma's vanwege een vluchtelingenachtergrond is ook de lage sociaaleconomische standaard in Slaaghwijk, de wijk waar nagenoeg al onze leerlingen uit komen Dit is een van de redenen dat er veel ondersteuningsvragen bij de leerlingen liggen. Een extra focus op ondersteuning in de vorm van 1,2 fte interne begeleiding en zorgpartners nabij wordt door ons in de praktijk gebracht.

In dit School Ondersteunings Plan (SOP) treft u onze school specifieke aanpak voortkomend uit onze visie op passend onderwijs voor de leerling populatie op de Brede school Merenwijk.

Ondersteuningsstructuur

Werken vanuit een kwaliteitskader

Voordat het proces van (extra) ondersteuning toewijzen start, is het belangrijk dat de basiskwaliteit op orde is. Op onze school werken we vanuit een kwaliteitskader (opgesteld binnen onze scholengroep PROOLEiden-Leiderdorp en overeenkomstig met het inspectiekader) om te komen tot kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen op onze school. Met behulp van dit kader kijken wij als school gericht naar ons eigen onderwijs: we gaan na of leerlingen zich veilig en gestimuleerd voelen om te leren, of zij voldoende leren, en/of leerlingen goed les krijgen.

Kwaliteitskader PROO Leiden Leiderdorp			
Onderwijsleerproces, veiligheid en schoolklimaat	Veiligheid en schoolklimaat	Onderwijsresultaten	Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur
<ul style="list-style-type: none"> • Aanbod incl. basisvaardigheden • Zicht op ontwikkeling en begeleiding • Pedagogisch-Didactisch handelen • Onderwijstijd • Afsluiting 	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid • Schoolklimaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten • Sociale en maatschappelijke competenties 	<ul style="list-style-type: none"> • Visie, ambities en doelen • Uitvoering en kwaliteitscultuur • Evaluatie, verantwoording en dialoog

Werken vanuit Handelingsgericht werken (HGW)

Om leerlingen optimaal te kunnen ondersteunen brengen wij de vorderingen van leerlingen zorgvuldig in kaart via ons leerlingvolgsysteem Parnasys/ Kijk **. Door goed zicht te houden op de ontwikkeling van leerlingen, m.b.v. valide methode (on)afhankelijke toetsen/observatie-instrumenten, en deze te vergelijken met de verwachte ontwikkeling, is het mogelijk om (in een later stadium) vast te stellen of een leerling zich naar verwachting ontwikkelt of extra ondersteuning/uitdaging nodig heeft.

Wij werken hierbij handelingsgericht en worden daarbij ondersteund door een collegiaal netwerk met interne en externe deskundigheid.

De zeven hoofdpijlers van handelingsgericht werken (HGW) helpen ons om samen met de betrokkenen de gesignaleerde onderwijs- of ondersteuningsbehoefte van het kind te vertalen naar concrete ondersteuningsmogelijkheden.

De pijlers van handelingsgericht werken zijn:

- We werken doelgericht
- We sluiten aan bij onderwijs- en opvoedbehoefte van de leerling
- De leerkracht doet ertoe! Instrument en voorbeeld
- We analyseren vanuit een transactioneel referentiekader
- We zoeken en benutten positieve factoren van de leerling, onderwijs en opvoeding
- We werken samen: team, leerlingen, ouders
- De werkwijze is systematisch, planmatig en transparant

De school draagt zorg voor goede, passende en goed georganiseerde ondersteuning binnen de school. Voor leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben wordt een plan opgesteld en uitgevoerd in overleg met ouders/verzorgers. De effecten van de ondersteuningsmogelijkheden worden regelmatig geëvalueerd in de door ons gehanteerde Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus van handelingsgericht werken.

Binnen de ondersteuning worden vijf ondersteuningsniveaus (ON's) onderscheiden om inzicht te geven in de verschillende maten en vormen van ondersteuning binnen alle vakgebieden. Hierbij wordt de basisondersteuning binnen de school (ON 1 t/m 3), externe ondersteuning (ON 4) en plaatsing van een leerling op S(B)O of in zorg (ON 5) onderscheiden.

In dit SOP worden voor alle ontwikkelingsgebieden de verschillende niveaus van zorg beschreven.

Ondersteuningsroute

Als een leerling (tijdelijk) iets nodig heeft om zich beter te kunnen ontwikkelen, wordt dit in bijna alle gevallen als eerste gesignaleerd door de ouders en de leerkracht. Om vervolgens te komen tot de inzet van hulp of ondersteuning, is het van belang dat alle betrokkenen samen nadenken over wat er precies ingezet wordt, op welke wijze dit georganiseerd wordt en hoe we evalueren of dit het kind daadwerkelijk helpt. Binnen het samenwerkingsverband hebben we afspraken gemaakt over hoe deze ondersteuningsroute, 'het arrangeerproces', er in grote lijnen uitziet. Deze staan hieronder kort beschreven. In het ondersteuningsplan van PPO Leiden staat het volledige arrangeerproces uitgebreid beschreven.

1. Signaleren door de leerkracht en/of ouders

Het signaleren dat een kind gebaat is bij een andere aanpak, bij extra ondersteuning of bij een andere leeromgeving gebeurt door de leerkracht en/of de ouders. Op dat moment start de route van arrangeren op basis van handelingsgericht werken in de klas. Uiteraard betreft een leerkracht het kind en zijn ouders tijdig bij het proces: zij werken constructief samen om een oplossing te vinden.

2. Overleg binnen de school

Als de leerkracht, het kind en de ouders gezamenlijk onvoldoende kennis of expertise hebben, wordt er binnen de school overlegd. De intern begeleider (IB'er) is voor de leerkracht het aanspreekpunt. De IB'er maakt een analyse van de situatie en geeft vervolgens advies over een mogelijke aanpak. De intern begeleider is, (samen met de leerkracht, verantwoordelijk voor professionele dossiervorming, bij voorkeur met behulp van het 'groeidocument' (digitaal leerlingdossier). De IB'er heeft daarmee in het arrangeerproces de rol van trajectbegeleider en regievoerder. Ouders en het kind worden nauw betrokken in dit traject.

3. Overleg met andere betrokkenen

Indien de leerkracht, ouders en intern begeleider niet tot passende ondersteuning komen, kan de intern begeleider de leden van het ondersteuningsteam (OT) bijeenroepen. Dit zijn, naast de ouders, minimaal de leerkracht van het kind en (in overleg en mits van toegevoegde waarde) de directeur van de school.

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van het kind *kunnen* de volgende specialisten worden betrokken:

- onderwijsspecialist samenwerkingsverband PPO Leiden;
- toegangsfunctionaris woonplaats van het kind (CJG of JGT);

- medewerker JGZ (jeugdverpleegkundige of jeugdarts);
- leerplichtconsulent;
- een betrokkene van een beoogde s(b)o-school;
- betrokken zorgaanbieder indien er al jeugdhulp opgestart is.

Het OT kan gezien worden als een collegiaal netwerk dat adviseert op de route naar passende ondersteuning. Het doel van het overleg is om te komen tot een gedragen plan door alle betrokkenen. In het groeidocument worden de afspraken uit het OT vastgelegd. Onderdeel van dit groeidocument kan het ontwikkelplanperspectief (OPP) zijn.

4. Hulp binnen de eigen school of een passende plek binnen het speciaal onderwijs

De vervolgstap is afhankelijk van de uitkomst van het arrangeerproces: hulp binnen de eigen school of overstap naar het speciaal (basis)onderwijs.

- a. Hulp binnen de eigen school.
Van het budget dat de school voor basisondersteuning beschikbaar heeft, organiseert zij het betreffende arrangement. Hierbij kan de school, indien nodig, gebruik maken van:
  - het expertteam dat op het niveau van het samenwerkingsverband opereert;
  - de inzet van zorg of jeugdhulp;
  - de inzet van expertise vanuit het speciaal (basis)onderwijs
- b. Een passende plek in een andere leeromgeving.
Bij een passende plek in een andere leeromgeving kan het gaan om een plek in een kleinschalige voorziening binnen het samenwerkingsverband of een plek op een andere school.

Wanneer het kind gebaat is bij een plek op een andere school wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd. De Commissie Toelaatbaarheid (TLC) die deze verklaring afgeeft, toetst alleen procedureel (marginaal). Doordat met de betrokkenheid van de onderwijspecialist en de gezinsspecialist wordt voldaan aan de wettelijke verplichting tot een deskundigenadvies, hoeft er geen aanvullend inhoudelijk oordeel geveld te worden over het voorgenomen arrangement. Het opstellen van een ontwikkelperspectief (OPP) is verplicht bij het overstappen naar een speciale voorziening, omdat het de voorwaarde is om aanmerking te komen voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het S(B)O.

5. Evaluatie

Handelingsgericht werken is een cyclische werkwijze, waarin regelmatig geëvalueerd wordt. De evaluatie vindt plaats aan de hand van het groeidocument. De evaluatie wordt cyclisch ingericht, de opbrengsten worden opgenomen in het groeidocument en gebruikt als input voor het (eventueel) vormgeven van een ander- of vervolgarangement of, indien het een speciale voorziening betreft, het beoordelen van mogelijke terugplaatsing. De IB-er is verantwoordelijk voor het organiseren van de evaluatiemomenten. Als uit de evaluatie blijkt dat het plan niet tegemoetkomt aan wat er nodig is, wordt het bijgesteld.

In de volgende paragraaf vindt u een overzicht van welke de ondersteuningsmogelijkheden onze school kan bieden.

Ondersteuningsmogelijkheden op school

De sterke kanten van onze ondersteuning

In het samenwerkingsverband waar onze school deel van uitmaakt streven we naar een hoog niveau van basisondersteuning: we streven ernaar dat zoveel mogelijk ondersteuning voor alle leerlingen op de basisschool voorhanden en toegankelijk is.

Dit betekent dat onze school in staat is om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen vast te stellen en vervolgens, in samenwerking met kind en ouders, preventieve of curatieve ondersteuning te arrangeren. De sterke kanten van onze ondersteuning zijn:

- Wij werken met specialisten (lezen, NT2, rekenen en gedrag).
- Wij werken met kleine groepen en aan iedere groep is een onderwijsassistent verbonden (niet fulltime).
- We maken actief gebruik van onze externe contacten binnen de sociale kaart om expertise op verschillende gebieden binnen de school te halen.
- Binnen een groep zijn leerkrachten en assistenten samen verantwoordelijk voor het onderwijs, wat zorgt voor een professionele cultuur. Er vindt collegiale feedback plaats en teamleden zijn een klankbord voor elkaar.
- We hechten veel waarde aan de driehoek school-ouder-kind. Drie keer per jaar voeren wij ontwikkelingsgesprekken met ouders en leerlingen waarbij de stimulerende factoren een uitgangspunt vormen voor vormgeven van de juiste begeleiding.
- De gedragsladder is een preventief middel waarmee we ongewenst gedrag en straatgedrag kunnen ombuigen naar positief schools-gedrag.
- Wij monitoren de kwaliteit van ons onderwijs op pedagogisch en didactisch gebied, zowel intern (audit PROOLEiden-Leiderdorp) als extern (indien nodig vliegen we expertise in vanuit externe adviesbureaus).

Ondersteuningsmogelijkheden

Rekenen Aanvullende documentatie: Ambitiekaart - doelgericht werken van uit de schoolambitie (1).docx , Rekenbeleidsplan 2023-2026.docx kwaliteitskaart rekenen, kwaliteitskaart IGDI	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	SLO rekendoelen (groep 1 en 2),, Semsom (groep 3) Rekenruimte (groep 4 t/m 8), Met Sprongen Vooruit (groep 1 t/m 8), Bareka (groep 3 t/m 8).
Signalering en monitoring	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, Snappet, Bareka en LIB. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de rekenles in de doelenplanner/ themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.
Interventies en voorzieningen	Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode. Het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie. De kwaliteit van de instructie. Het klassenmanagement en hanteren van een leerlingvolgsysteem. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling van getalbegrip en automatiseren aan de hand van de analyse van Bareka-muurtjes en Met Sprongen Vooruit. Tijdens de les observeren (en controleren van begrip) van leerlingen die het lesdoel niet behaald hebben of verdieping/verbreding nodig hebben. Dit wordt geregistreerd op de doelenplanner door middel van een kruisje/krulletje. Tijdens het blok worden er interventies ingepland in de dag-weekplanning in de vorm van verlengde instructies. Aan het einde van het blok wordt er geëvalueerd welke doelen nog steeds niet zijn behaald door leerlingen of door de groep. Die doelen gaan mee naar het volgende blok als (groeps)sleepdoel.
Expertise	Leerkracht
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep

Methode/ methodiek	Met behulp van de doelenplanner/ themaplanner wordt tijdens de instructielessen geregistreerd welke leerlingen behoefte hebben aan verlengde en verdiepte instructie en voor welke doelen. Op deze manier hebben wordt er in de klas gewerkt met flexibele niveaugroepen.
Signalering en monitoring	Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Het onderwijsaanbod afstemmen op de specifieke onderwijsbehoefte om de reguliere doelen te behalen. Extra ondersteuning in de klas door middel van verlengde en verdiepte instructies minimaal 2 keer in de week.
Interventies en voorzieningen	Er wordt aandacht besteed aan rekentaal (dit is een ambitie voor komende jaren). Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling van getalbegrip en automatiseren aan de hand van de analyse van Bareka muurtjes en Met Sprongen Vooruit. Tijdens de les observeren (en controleren van begrip) van leerlingen die het lesdoel niet behaald hebben of verdieping/verbreding nodig hebben. Dit wordt geregistreerd op de doelenplanner door middel van een kruisje/krulletje. Tijdens het blok worden er interventies ingepland in de dag-weekplanning in de vorm van verlengde instructies. Aan het einde van het blok wordt er geëvalueerd welke doelen nog steeds niet zijn behaald door leerlingen of door de groep. Die doelen gaan mee naar het volgende blok als (groeps)sleepdoel. Indien de leerling na twee blokken nog steeds dezelfde sleepdoelen niet behaald heeft spreken we van grote sleepdoelen. De leerling wordt besproken met de IB'er.
Expertise	Leerkracht, IB en rekencoördinator.
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep

Methode/ methodiek	Door middel van observaties tijdens de instructie les en met behulp van de blokevaluatie, na het doorlopen van het cyclisch proces, en ingezette interventies behaalt de leerling de grote sleepdoelen onvoldoende of bieden de doelen onvoldoende uitdaging
Signalering en monitoring	Kind specifieke interventies worden ingepland indien de leerkracht goed in kaart heeft wat de leerling nodig heeft. Indien nodig kan het Kleine rekenonderzoek (Harry Janssen) worden afgenomen en geanalyseerd zodat doelgerichte interventies kunnen worden gepland en uitgevoerd.
Interventies en voorzieningen	<p>De leerkracht...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Signaleert welke leerling grote sleepdoelen hebben en bespreekt deze leerlingen met IB/rekencoördinator tijdens een leerlingbespreking • Stelt een handelingsplan op met zeer intensief/verrijkt aanbod (op basis van de analyse van het rekenonderzoek) • Stelt ouders op de hoogte over de inhoud van het handelingsplan • Voert de interventies uit het HP uit • Evalueert het HP na twee blokken met vervolgstap nieuw HP of afsluiten HP <p>Indien nodig: IB/ rekencoördinator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neemt het Kleine rekenonderzoek af • Analyseert het kleine rekenonderzoek • Bespreekt de analyse met de leerkracht <p>Remedial Teacher:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunt doelgericht leerlingen met een HP en voert de interventies uit die in het HP zijn beschreven
Expertise	Leerkracht, IB, rekencoördinator, remedial teacher
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep

Methode/ methodiek	Leerroute 1,2 of 3 afhankelijk van het uitstroomniveau van de leerling.
Signalering en monitoring	Interventies van het handelingsplan leiden niet tot de verwachte en gewenste groei en ontwikkeling. Leerling heeft meerdere grote sleepdoelen. Dit kan te wijten zijn aan onderliggende hiaten, cognitieve problematieken en/of andere ondersteuningsbehoeften.
Interventies en voorzieningen	<p>Doelgerichte interventies worden ingepland en uitgevoerd. De interventies kunnen afwijken van de reguliere doelen en het reguliere groepsaanbod.</p> <p>De leerkracht...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Signaleert dat de leerling onvoldoende groei en ontwikkeling doormaakt ondanks de ingezette interventies • Vult een OPP trap in voor de leerling om uitstroomprofiel te maken • Stelt een OPP (ontwikkelingsperspectief) op en evalueert deze 2x per jaar • Stelt ouders op de hoogte van de inhoud van het OPP <p>Indien nodig: de intern begeleider...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt een groeidocument aan • Schakelt hulp in van het samenwerkingsverband • Organiseert indien nodig een OT (ondersteuningsteam) • Overweegt samen met leerkracht, directie en externen of onderzoek gewenst is • Regelt indien nodig de aanvraag voor een expertteam
Expertise	<p>Intern: IB, rekencoördinator</p> <p>Extern: onderwijsspecialist PPO, expertteam AED, JT</p>

Lezen Aanvullende documentatie: <i>beleidsplan lezen, protocol dyslexie</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	LIST (groep 1 t/m 8) In groep 3 wordt de LIST-methodiek toegepast op de methode op Lijn 3.
Signalering en monitoring	<p>Groep 1-2: Kijk!, activiteiten in de kring en tijdens spel</p> <p>Groep 3: de signaleringen van Lijn 3 en AVI en DMT</p> <p>Groep 4 t/m 8: De leerlingen hebben leesgesprekjes waarin de leerlingen voorlezen en werken aan hun persoonlijke leesdoelen (bijvoorbeeld: lezen met intonatie, de ui goed uitspreken). Ieder kind komt minstens één keer in de twee weken aan de beurt. Verder wordt AVI en DMT twee keer per schooljaar afgenomen.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>Groep 1-2: Thematische en geletterde omgeving geïntegreerd in hoeken, spel en activiteiten</p> <p>Groep 3: Effectieve instructies verdeeld over de dag in blokken</p> <p>Groep 4 t/m 8: Alle leerlingen lezen hardop of stil in zelfgekozen leeftijd adequate boeken. Dit gebeurt 20 minuten per dag. In groep 4 t/m 6 gebeurt dit ook nog één ander leesmoment in de week (in totaal 6x 20 minuten per week).</p> <p>In de school is een schoolbibliotheek waar kinderen boeken lenen, het aanbod in de bibliotheek is samengesteld door B plus C. Ook gaat iedere groep zes keer per jaar naar de bibliotheek in de wijk.</p>
Expertise	Leerkracht, Leesspecialist
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Pre- en re-teaching volgens de LIST-methodiek, risicoscreening kleuters, voor groep 3 de signaleringstoetsen van Lijn 3
Signalering en monitoring	<p>Groep 1-2: Kijk, risicoscreening januari en mei</p> <p>Groep 3: observaties in de groep en signaleringstoetsen van lijn 3</p> <p>Groep 4 t/m 8: AVI en DMT toetsen</p>
Interventies en voorzieningen	<p>Groep 1-2: Letter en leeshandeling op korte momenten verdeeld over de dag. Dagboek 3 keer per week 5 minuten. Voorlezen in een kleine groep 3x per week 15 minuten in hetzelfde boek.</p> <p>Groep 3: signaleringstoetsen van Lijn 3, pre- en re-teaching 2 keer 10 minuten per dag.</p> <p>Groep 4 t/m 8: Ralfi: hardop 20 minuten per dag (alleen leerlingen onder AVI M5). En/of Ralfi-light stillezen 3 keer per week 20 minuten (alle leerlingen die een te laag AVI-niveau hebben).</p>
Expertise	Leerkracht, Leesspecialist en IB
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Extra leestijd buiten de reguliere leestijd

Signalering en monitoring	<p>Groep 1-2: Bosos leervoorwaardenonderzoek bij leerlingen die opvallen bij de screening.</p> <p>Groep 3: Bosos leervoorwaardenonderzoek bij leerlingen die ondanks de ingezette interventies onvoldoende scores.</p> <p>Groep 4 t/m 8: AVI en DMT. Indien nodig kunnen ook observaties van tijdens de leesgesprekjes worden gebruikt om te signaleren.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>De leerkracht:</p> <p><u>Groep 1 en 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorschotbenadering • 3x per week 15-20 minuten Bouw <p><u>Groep 3:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2x10 minuten per dag extra flitsen en lezen van de (later) aangeboden leerstof die dag, groepje van 3-5 kinderen <p><u>Groep 4 t/m 8:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht stelt een handelingsplan op met zeer intensief/verrijkt aanbod op basis van de analyse van het leesvoorwaarde onderzoek • Interventies in het HP gericht op 3x per week 20 minuten buiten de reguliere leestijd voor de periode van 10 weken • De leerkracht stelt ouders op de hoogte over de inhoud van het handelingsplan • De leerkracht voert de interventies uit het HP uit • De leerkracht evalueert het HP na 10 weken en stelt een vervolg HP op voor de volgende 10 weken, in samenwerking met IB <p>Indien nodig: Taalspecialist/IB of leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bosos leervoorwaarden leesonderzoek van Harry Janssen afnemen en analyseren bij leerlingen die opgevallen zijn bij de screening in groep 2 of in groep 3
Expertise	Leerkracht, leesspecialist en IB
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	<p>Aanvraag dyslexieonderzoek en ondertussen voortzetten van de extra ondersteuning (HP).</p> <p>Bij leerlingen die na jaren adequaat leesonderwijs en alle bovengenoemde interventies niet of nauwelijks het niveau van AVI-M3 halen wordt RALFI-plus ingezet. Het betreft altijd kinderen die ernstige en hardnekkige problemen hebben op het vlak van leren decoderen.</p>
Signalering en monitoring	De evaluatie van het handelingsplan wijst op observaties van de leerkracht en toetsing die niet leiden tot de verwachte en gewenste groei en ontwikkeling. Dit kan te wijten zijn aan onderliggende hiaten, cognitieve problematieken en/of andere belemmerende factoren.
Interventies en voorzieningen	Doelgerichte interventies worden ingepland en uitgevoerd. De interventies kunnen afwijken van de reguliere doelen en het reguliere groepsaanbod.

Expertise	Dyslexieonderzoek wordt aangevraagd bij 1801. Voor de voorwaarden van dit onderzoek, zie het dyslexieprotocol. Leesspecialist, IB, 1801
-----------	--

Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag Aanvullende documentatie: handleiding vreedzame school, Theorie gedragsladder.docx , Kwaliteitskaart Gedragsladder (1).docx , Instructiekaart kindplan.odt , kindplan.pdf , Protocol Schorsen en verwijderen 2020 def.pdf	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	De Vreedzame School, Goed Gedrag en de gedragsladder.
Signalering en monitoring	<p>Groep 1-2: KIJK! vragenlijst op sociale competenties.</p> <p>Groep 3-8: leerkracht vragenlijst LIB sociaal-emotioneel functioneren</p> <p>Groep 5-8: leerling vragenlijst LIB sociaal-emotioneel functioneren</p> <p>Groep 6-8: veiligheidsmonitor vragenlijst</p> <p>Eventuele afname van een sociogram via Sometics.</p> <p>Observaties en signalering vanuit de gedragsladder.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>Wij zijn een Vreedzame school. In alle groepen worden de lessen uit de methode Vreedzaam gegeven. Hiernaast maakt de leerkracht keuzes op basis van de specifieke situaties die in een groep spelen, welke extra thema lessen aandacht wordt besteed. De lessen zijn gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.</p> <p>Als toeleiding naar de lessen Vreedzame school, maken wij gebruik van de methode Goed Gedrag: via deze lessen wordt het fundament aangeboden, de basisvaardigheden die nodig zijn om de lessen Vreedzaam (gericht op sociale interacties) goed uit te kunnen voeren. Goed Gedrag richt zich op het aanleren van individueel gewenst gedrag aan de hand van de uniforme gedragsafspraken passend bij de pijlers respect, veiligheid en verantwoordelijkheid. De kinderen worden getraind in gewenst gedrag binnen verschillende locaties en situaties in onze school. Naast de geplande lessen wordt gedurende de hele week impliciet verwezen naar de besproken onderwerpen.</p>
Expertise	<p>Hiernaast werken we in alle groepen met de gedragsladder als monitorings instrument voor de gehele groep om ongewenst gedrag zoveel mogelijk te voorkomen. Maar ook om de consequenties van ongewenst gedrag zichtbaar te maken voor elke leerling. De gedragsladder hangt visueel in de klas, alle leerlingen starten met hun knijper bij gewenst gedrag: groen "klaar om te werken". De leerling kan ook opklimmen naar blauw "superdag".</p> <p>Leerkracht en gedragsexpert</p>
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	De Vreedzame School (DVS), Goed Gedrag (GG) en de gedragsladder.

Signalering en monitoring	Door middel van observaties: leerlingen die vaker dan gemiddeld in conflictsituaties belanden, meer ongewenst gedrag laten zien en hier hierdoor op de gedragsladder vaker in het “opgepast” gebied terecht komen.
Interventies en voorzieningen	De leerkracht zorgt voor nabijheid bij deze leerlingen tijdens de vrije situaties als het buitenspelen. De leerkracht refereert met de leerling of het groepje leerlingen naar afspraken en strategieën die tijdens de lessen DVS en GG zijn aangeleerd om conflictsituaties op te lossen of ongewenst gedrag te herstellen. De leerkracht hanteert bij dit laatste een vaste reactieprocedure (vragen naar de afspraak – de afspraak herhalen – een keuze geven). Indien een leerling zich binnen de gedragsladder in het gebied “opgepast” bevindt, heeft hij/zij 10 minuten om gewenst gedrag te laten zien. Als dit lukt, kan het kind weer terug naar het groene gebied.
Expertise	Leerkracht en gedragsexpert
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	De gedragsladder, het kindplan en verschillende specifieke gedragsinterventies.
Signalering en monitoring	Indien het kind binnen de bovengenoemde 10 minuten nogmaals ongewenst gedrag laat zien, zakt het kind af op de gedragsladder naar oranje “ongewenst gedrag”. Indien een leerling herhaaldelijk op de ladder in “ongewenst gedrag” belandt, moeten er doelgerichte interventies worden opgesteld voor het kind in de klas.
Interventies en voorzieningen	<p>Wanneer een leerling ongewenst gedrag laat zien reageert de leerkracht volgens de reactieprocedure en wordt gebruikgemaakt van de time-in plek in de klas. Hier heeft de leerlingen 10 minuten tijd om zijn/haar gedrag te herstellen en weer op de eigen plek te kunnen zitten. Hiernaast zal een leerkracht bewuste keuzes maken in zijn/haar handelen (denk aan transformatief handelen, judo aanpak).</p> <p>Wanneer de leerling meerdere keren per week in het oranje gebied terechtkomt, stelt de leerkracht een interventie met een HP op gedrag op. De leerkracht stelt samen met de leerling een kindplan op waarin de leerling bedenkt wat zijn/haar doel is en wat hem helpt op dit doel te bereiken. De leerkracht kan hier interventies aan koppelen. Denk hierbij aan een timer, kleurenklok, emotiethermometer, friemelrups, afwisseling inspanning-ontspanning, 1op1 moment met een volwassene, rondje lopen etc. De leerkracht maakt hier duidelijke afspraken over met de leerling en communiceert deze met ouders. Het HP wordt na een bepaalde periode geëvalueerd.</p>
Expertise	Leerkracht, gedragsexpert, IB en eventuele hulp vanuit AED Cluster IV.
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	De gedragsladder.

Signalering en monitoring	Het kind vertoont grensoverschrijdend gedrag en zakt af op de gedragsladder naar rood “grensoverschrijdend gedrag” of de leerling laat geen vooruitgang zien in zijn/haar gedrag na de inzet en evaluatie van het kindplan en bijpassende interventies en blijft herhaaldelijk storend gedrag zien. Mogelijk belemmert dit niet alleen het kind zelf, maar ook de gehele groep in het leren en het veilige (leer)klimaat.
Interventies en voorzieningen	De leerkracht en lb’er schakelen de hulp in van externe partijen. Deze partijen kijken mee in de klas naar het gedrag van de leerling en denken mee over zijn/haar onderwijsbehoefte. Hierna wordt er een OPP opgesteld waarin verschillende doelen en interventies op gedragsgebied worden beschreven. Dit OPP wordt twee keer per jaar met ouders geëvalueerd. Indien nodig wordt er een OT georganiseerd waarbij PPO Leiden, ouders en alle externe partijen bij elkaar komen. In samenspraak wordt bepaald welke onderwijsbehoefte er liggen en hoe hierop ingespeeld kan worden. Onderin dit stuk worden de grenzen aan deze ondersteuning beschreven.
De Expertise	PPO Leiden, AED Cluster IV, Jeugdteam, PIT project

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn	
Aanvullende documentatie: [invullen, bijv. kwaliteitskaarten, onderwijsplannen, protocollen]	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	Binnen de methodes die worden gebruikt worden er de aanpassingen gedaan die de methode geeft als suggestie voor leerlingen die meer aankunnen.
Signalering en monitoring	De leerkracht signaleert tijdens de instructie bij het stellen van CVB-vragen welke leerlingen verkorte instructie kunnen volgen.
Interventies en voorzieningen	Leerlingen die het doel beheersen mogen de instructie verkort volgen.
Expertise	Leerkracht
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Binnen de methodes die worden gebruikt wordt de leerstof compacter en verrijkend aangeboden.
Signalering en monitoring	De leerkracht signaleert leerlingen die toe zijn aan compacten en verrijken. Dit doet de leerkracht aan de hand van doelenplanners waarbij er achter de naam van de leerling een krulletje wordt genoteerd indien het leerdoel snel wordt opgepikt bij verkorte instructies.
Interventies en voorzieningen	De leerkracht biedt verrijkingsstof aan en plant daaraan gekoppeld instructies in voor de betreffende leerlingen.
Expertise	Leerkracht en IB

ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	X
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	X
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	Binnen PPO Leiden zijn expertteams die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met taal-spraakproblemen Aanvullende documentatie: <i>[invullen, bijv. kwaliteitskaarten, onderwijsplannen, protocollen]</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
	Zie ON 2 voor anders-en meertaligen
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
	Zie ON 2 voor anders-en meertaligen

ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	Indien leerlingen onvoldoende voortgang boeken op taalgebied verwijzen we leerlingen naar logopedie voor logopedisch onderzoek.
Interventies en voorzieningen	Aan de hand van logopedisch onderzoek kan een consultatie en advies bij Auris worden aangevraagd. Op basis daarvan kan worden beoordeeld of een leerling een taalontwikkelingsstoornis heeft en in aanmerking kan komen voor een arrangement.
Expertise	Binnen Leiden zijn er het expertisecentrum van de ITK's en de Vliegende Brigade die wij kunnen vragen voor advies en consultatie. Wij werken samen met Auris voor ondersteuning en advies. Indien een leerling daarvoor in aanmerking komt kunnen zij een onderwijsarrangement krijgen.

Ondersteuningsmogelijkheden voor anders-/meertalige leerlingen Aanvullende documentatie: <i>[invullen, bijv. kwaliteitskaarten, onderwijsplannen, protocollen]</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	Leerkracht
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	In groep 1 t/m 4 lessen uit de Zien Is Snappen methodiek (ZIS). In groep 5 t/m 8 Zien Is Snappen kleurgebruik en posters.
Signalering en monitoring	Methode- en niet-methodetoetsen (taal-spelling- lezen en begrijpend lezen) worden gebruikt om de voortgang van leerlingen te monitoren.

Interventies en voorzieningen	In alle groepen zijn voorwerpen gelabeld in de ZIS kleuren. In de woordenschatlessen wordt de NT2 5-stappen-didactiek toegepast. In groep 1 t/m 4 worden klanklessen uit ZIS gegeven. In alle groepen worden woordsoort en lidwoord gebaren gebruikt ter ondersteuning en geïntegreerd tijdens alle instructielessen rekenen, taal, spelling, maar ook tijdens spontane gespreksmomenten. In alle klassen hangen de woordsoort posters aan de muur. In groep 5 t/m 8 worden minimaal twee lessen per jaar uit het ZIS boek gegeven over voornaamwoorden. Om het actief leren te stimuleren maken we gebruik van coöperatieve werkvormen. Tijdens woordenschatlessen en rekenen is er aandacht voor rekentaal (dit is een ambitie voor komende jaren).
Expertise	Leerkracht, NT-2 specialist, IB, Marga van Mill (screening logopedist)
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	Leerkracht let op bij nieuwkomers hoe ze letters/woorden verklanken. Indien nodig kan de leerling klanklessen krijgen in de groep of indien mogelijk aansluiten bij een andere groep die klanklessen verzorgd.
Interventies en voorzieningen	Er is aandacht voor de moedertaal en transfer vanuit moedertaal. Nieuwkomers kunnen aangemeld worden bij de vliegende brigade voor extra ondersteuning buiten de groep.
Expertise	Leerkracht, NT-2 specialist, IB, vliegende brigade voor nieuwkomers, Marga van Mill (screening logopedist), lokale logopedist
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	Indien leerlingen onvoldoende voortgang boeken op taalgebied verwijzen we leerlingen naar logopedie voor logopedisch onderzoek.
Interventies en voorzieningen	Aan de hand van logopedisch onderzoek kan een consultatie en advies bij Auris worden aangevraagd (zie taal- en spraakproblemen). Op basis daarvan kan worden beoordeeld of een leerling een taalontwikkelingsstoornis heeft en in aanmerking kan komen voor een arrangement. Er zijn leerlingen die in aanmerking kunnen komen voor de kopklas als overbrugging naar het middelbaar onderwijs.
Expertise	Binnen Leiden zijn er het expertisecentrum van de ITK's en de Vliegende Brigade die wij kunnen vragen voor advies en consultatie. Wij werken samen met Auris voor ondersteuning en advies. Indien een leerling

	daarvoor in aanmerking komt kunnen zij een onderwijsarrangement krijgen.
--	--

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met fysieke of motorische problemen	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	<p>2x per week 45 minuten bewegingsonderwijs voor alle groepen door de vakleerkracht.</p> <p>Elke dag 2x buitenspelen en bij de kleuters vaker en langer.</p> <p>In groep 1 en 2 activiteiten (zoals ontwikkelingsmateriaal) ter bevordering van de fijne en grove motoriek en het voorbereidend schrijven.</p> <p>Vanaf groep 3 schrijfonderwijs aan de hand van de methode pennenstreken.</p>
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	Indien een leerling moeite heeft op het gebied van kleine motoriek of schrijven, wordt de begeleiding verhoogd. Zo kunnen leerlingen hun schrijfwerk maken aan de instructietafel of kan een kleuterleerkracht het motorische werkje ondersteunen.
Interventies en voorzieningen	Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met fysieke problemen worden indien dit voorkomt en aanpassing nodig is, afgestemd op de specifieke problematiek.
Expertise	Leerkracht, vakleerkracht bewegingsonderwijs en IB
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
	X
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	<p>De gymleerkracht signaleert problematieken op het gebied van grove motoriek en geeft dit door aan de groepsleerkracht. Hij kan contact opnemen met ouders en een passende keuze maken.</p> <p>De leerkracht signaleert problemen op gebied van fijne motoriek tijdens het schrijfonderwijs en middels observaties tijdens motorische activiteiten.</p>
Interventies en voorzieningen	
Expertise	

	Gymleerkracht, expertteam Cluster III, fysiotherapie, wijkverpleegkundige en schoolarts.
--	--

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met een auditieve of visuele functiebeperking	
Aanvullende documentatie: X	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	X
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
	X
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
	X
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	
	Auris, Visio, expertise Cluster I en II.

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met medische problemen	
Aanvullende documentatie:	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	X
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
	X
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep

Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	Jeugdverpleegkundige, jeugdarts
ON 4	<i>Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep</i>
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	Wij hebben geen bijzondere voorzieningen. In overleg met externen en ouders kunnen er eventueel spullen worden geleend of aangeschaft. Denk hierbij aan meubilair, zoals 3een aangepaste tafel of stoel.
Expertise	Wij zijn voorzichtig met omgang met medicatie en we zijn daar niet voor opgeleid en hebben ook geen expertise op dat gebied binnen de school. Binnen PPO Leiden zijn expertteams die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.

Grenzen aan de ondersteuning

Wij doen ons best om zoveel mogelijk onderwijs en ondersteuning op maat te bieden. Desondanks zijn er grenzen aan de ondersteuning die wij kinderen op onze school kunnen bieden. Doorgaans gaat het hierbij om leerlingen die door hun onderwijsbehoefte aangewezen zijn op onderwijs in kleinere klassen of in de lessen dagelijks individuele begeleiding nodig hebben.

We kijken naar ieder individueel kind; per leerling en per situatie wordt zorgvuldig gekeken of de school een passende onderwijsplek kan bieden. De volgende factoren kunnen de grenzen aan de ondersteuning van de school bepalen:

- Veiligheid/welbevinden van de leerling zelf, medeleerlingen en de leerkracht.
Wij vinden het belangrijk dat de leerling geen gevaar levert voor zichzelf of anderen in de klas en de leerkracht. De veiligheid van de groep als geheel staat voorop.
- Mate van zelfredzaamheid
In een groep is voortdurende individuele begeleiding niet mogelijk. Het is daarom belangrijk dat de leerling zelfstandig kan functioneren.

- **Zindelijkheid**
Elk kind moet zindelijk zijn, tenzij er sprake is van een bepaalde handicap. In het laatste geval overleggen we met ouders over de mogelijkheden.

- **Mate van leerbaarheid**
Wanneer een leerling op meerdere vakgebieden een eigen ontwikkelingslijn volgt, gecombineerd met een specifieke behoefte voor pedagogische ondersteuning vanwege sociaal-emotionele problematiek, dan kunnen wij als school niet altijd voldoende bijdragen aan een voor de leerling optimale ontwikkeling.

- **Mate van fysieke en/of medische verzorging**
Leerkrachten hebben niet altijd voldoende kennis, vaardigheden en/of tijd om leerlingen te ondersteunen bij specifieke medische handelingen of fysieke verzorging. Zij mogen dit ook weigeren. Samen met ouders kan wel worden gekeken of er externe hulp kan worden ingezet.

- **Kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs dat mogelijk is**
Het kan zo zijn dat de samenstelling van de groep zodanig complex is (pedagogisch en/of didactisch) dat een leerling met specifieke onderwijsbehoeften daar geen passende plek vindt. Het waarborgen van een veilig en prettig leerklimaat voor alle leerlingen staat voorop; het kan daardoor zijn dat het belang van de groep voor het individuele belang gaat.

Daarnaast wordt ook gekeken naar de verhouding tussen verzorging/behandeling enerzijds, en onderwijs anderzijds. Wanneer leerlingen in verhouding meer behoefte hebben aan een aanpak waar niet het onderwijs, maar de aanpak van gedrag of gezondheid voorop staat, kan een andere onderwijsplek meer passend zijn voor de leerling.

- **Benodigde materiele ondersteuning/hulpmiddelen**
Voor specifieke ondersteuning aan leerlingen kunnen specifieke materiele hulpmiddelen nodig zijn die de school niet ter beschikking heeft. Bij kinderen met ernstige auditieve, visuele of lichamelijke beperkingen kan de school onvoldoende toegerust zijn om deze kinderen te ondersteunen.

- **Vertrouwensband school en thuis**
In sommige gevallen kan de vertrouwensband tussen school en thuis, na meerdere herstelprogingen, dusdanig verstoord zijn, dan dit de ontwikkeling van het kind in de weg zit en het kind beter tot zijn/haar recht komt op een andere school.

Als een leerling meer of andere ondersteuning nodig heeft dan onze school kan bieden, dan wordt er samen met ouders gezocht naar een passende plek op een andere reguliere school of school voor speciaal onderwijs. Het samenwerkingsverband PPO Regio Leiden ondersteunt indien nodig bij het vinden van een passende school die de juiste ondersteuning kan bieden.

Ambities

Wij zijn een dynamische school. Op onderwijskundig- en op organisatorisch gebied blijven wij ons ontwikkelen. We kijken naar de ontwikkelingen om ons heen: op andere scholen in de buurt, in Nederland maar ook naar de onderwijsontwikkelingen wereldwijd. Wat past er bij ons en waar voelen wij ons prettig bij?

Voor de komende vier jaar hebben wij een aantal ambities:

- Het verder implementeren van het werken met doelenplanners voor het vak rekenen met als doel het onderwijsaanbod in de groep goed af te stemmen op de leerlingen
- Uitbreiden van werken met doelenplanners naar het vak spelling
- Het verder implementeren van de LIST-methodiek in alle jaargroepen.
- Het vernieuwen van ons taalaanbod afgestemd op onze leerling populatie. Onderzoeken welk onderwijsaanbod op het gebied van spelling, taal en begrijpend lezen passend is bij onze leerlingen en school zodat wij evidence based en vanuit good practices kunnen werken. Dit met behulp van interne expertise (IB, NT2- en leescoördinator) en externe expertise (GWGB).
- Het verder implementeren van de doelen beschreven in het rekenbeleidsplan.
- Perfectioneren en borgen van de werkwijze rondom Goed Gedrag en De Vreedzame School.
- Meer kennis in het team over signaleren van hoogbegaafdheid bij meertalige leerlingen en dit borgen. Vervolgens ook deze leerlingen tegemoetkomen in hun onderwijsbehoeften en die vastleggen in het SOP.
- Het onderzoeken naar nieuwe manieren om bij geconstateerde zorgbehoeften die de expertise van leerkracht en IB te boven gaan, toch zorg binnen de grenzen van de eigen school te kunnen gaan bieden in een 'groeigroep'. (Om zo te voorkomen dat een kind in de wachtstand komt of in een uiterste geval thuis komt te zitten.) Hier zijn op dit moment gesprekken met het bestuur en het speciaal onderwijs over gaande.